

A törvényileg előírt, kötelező foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok elemeit szakmai módszertani útmutatók alapján állítják össze, és alkalmazzák a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatók.

A soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálatok elvégzése szükséges különösen:

- heveny foglalkozási megbetegedés, fokozott expozíció, eszméletvesztéssel járó vagy ismétlődő munkabaleset előfordulását követően;
- heveny foglalkozási megbetegedésen kívül a munkavállaló, tanuló vagy hallgató olyan rosszullete, betegsége esetén, amely feltehetően munkahelyi okokra vezethető vissza, illetve 30 napos keresőképtelenséget követően;
- ha a munkavállaló előre nem várt esemény során expozíciót szenved;
- ha a munkavállaló munkavégzése – nem egészségi ok miatt – 6 hónapot meghaladóan szünetel.

Záróvizsgálat:

Záróvizsgálatot kell végezni a munkáltató kérésére, amennyiben a munkavégzés rákkeltő anyagokkal, idült foglalkozási megbetegedés veszélyének kialakulásával járó munkakör megszűnésekor, illetve külföldi munkavégzés befejezését követően.

Az alkalmassági vizsgálatok alkalmával továbbá különös figyelmet kell fordítani a fokozottan járványveszélyes, a hazaitól eltérő klímájú területeken végzendő munkák esetében, a nők foglalkoztatása, a fiatalkorúak foglalkoztatása és az idősebb munkavállalók esetében.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiéniés alkalmassági vélemény

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiéniés alkalmassági vizsgálatok esetén, annak lezárásakor az orvosnak alkalmassági véleményben meg kell határozni, hogy a vizsgált személy az adott munkakörre, tevékenységre, a tanuló és hallgató esetében az adott szakmára, az álláskereső esetében az adott szakmára, ellátható foglalkozási csoportokra alkalmas, ideiglenesen alkalmas vagy nem alkalmas.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiéniés alkalmassági vélemény közlésén túlmenően a foglalkoztatással, képzéssel kapcsolatos korlátozásokat írhatnak elő, az egyén, illetve munkatársai egészségének védelme érdekében. Az ideiglenesen nem alkalmas véleményezésnél meg kell jelölni a következő vizsgálat időpontját.

A foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról szóló 27/1995. (VII. 25.) NM rendelet alapján a foglalkozás-egészségügyi szolgálat működhet:

- foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó szolgálat,
- foglalkozás-egészségügyi központ, illetve
- foglalkozás-egészségügyi szakellátási szolgálatot nyújtó szolgálat formájában.

A munkaköri alkalmassági vizsgálatokat alapvetően a foglalkozás-egészségügyi alapellátók végzik.

A foglalkozás-egészségügyi szakellátó helyek szakmai alkalmassági vizsgálatot végeznek a munkanélkülieknek beiskolázásuk előtt és munkaközvetítés előkészítésekor.

Munkanélküliek esetében továbbá munkaköri alkalmassági vizsgálatát végzi a közhasznú munka előkészítése érdekében is.

Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája
1112 Budapest, Sasadi út 170.
munkavedelem@liganet.hu • www.liganet.hu

Európai Unió

Foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok

SZÉCHENYI 2020

GINOP-5.3.4-16-2016-00013
„Legfőbb érték az ember –
munkavédelem a számítógép,
elektronikai, optikai termék
gyártása ágazatban”

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Hazánkban a Munka Törvénykönyve előírja, hogy a munkavállaló csak olyan feladatra alkalmazható, ami az egészségére, a testi alkataira és fejlettségére tekintettel van, valamint káros hatást nem gyakorol rá. A munkáltató a dolgozó munkába állása előtt, illetve időközönként vagy soron kívül köteles az ingyenes munkaköri alkalmassági vizsgálatot lehetővé tenni az üzemorvosi rendelésen.

Munkaköri alkalmassági vizsgálat: annak megállapítása, hogy egy meghatározott munkakörben és munkahelyen végzett tevékenység által okozott megterhelés a vizsgált személy számára milyen igénybevételt jelent és annak képes-e megfelelni.

Ezen belül megkülönböztetünk:

- *szakmai alkalmassági vizsgálat:* a szakma elsajátításának megkezdését megelőző, illetőleg a képzés és az átképzés időszakában az alkalmasság véleményezése érdekében végzett orvosi vizsgálat;
- *személyi higiénés alkalmassági vizsgálat:* annak megállapítása, hogy a járványügyi szempontból kiemelt munkaterületen munkát végző személy fertőző megbetegedése mások egészségét nem veszélyezteti, illetve meghatározott esetekben kórokozó hordozása mások egészségét nem veszélyezteti;

Előzetes munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálat:

A munkáltató már a foglalkoztatás megkezdése előtt köteles a munkavállalónak az üzemorvossal való találkozást biztosítani. Ennek alkalmával alkalmassági orvosi vizsgálat is történik.

A munkavállaló a vizsgálaton köteles megjelenni, mert ha nem tesz eleget az egészségügyi vizsgálatoknak, a jogszabály erejénél fogva nem kezdheti meg a munkát.

Ezt a fajta vizsgálatot előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatnak nevezzük. Ezt minden esetben el kell végezni a munkáltató által foglalkoztatni kívánt személynél a munkavégzés megkezdését megelőzően.

Ehhez hasonló a munkaköri alkalmassági vizsgálat, amikor egyfajta munkakörre, vagy oktatási- képzési tevékenységben való részvételre vonatkozóan történik az alkalmasság véleményezése.

Másrészt akkor lehet még egyéb eseteken kívül is szükség rá, ha a munkakörülmények, munkahelyi tevékenységek megváltoznak, vagyis a korábbtól nagyobb megterheléssel járó feladatot bízunk a dolgozóra. A rendelet részletes szabályozást tartalmaz.

Időszakos munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálat:

A szervezett munkavégzés keretében foglalkoztatottak meghatározott időközönként ismétlődő időszakos alkalmassági vizsgálaton vesznek részt a munkaköri alkalmasság újbóli véleményezése céljából. Az időszakos vizsgálatokat a foglalkozás-egészségügyi szolgálatok által kötelező jelleggel alkalmazandó 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet alapján határozzák meg, mely a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről rendelkezik.

Soron kívüli munkaköri, szakmai alkalmassági vizsgálat:

Ha valamilyen rendkívüli, előre nem várt esemény következik be. Ha hosszas táppénz után tér vissza dolgozni a beosztott, és betegsége vagy munkahelyi balesete esetleg olyan egészségkárosodással járt, ami lehet, hogy nem teszi alkalmassá a régi munkaköre betöltésére, soron kívüli alkalmassági vizsgálatra van szükség.

Soron kívüli vizsgálatot kérhet a munkaadó nagyon indokolt esetben, ha a dolgozó állapotában, munkavégzés közben látható, és tartós mentális vagy általános egészségromlás fennállását észleli, amely rossz, esetleg fenyegető hatással van a munkavállaló, vagy a munkatársak biztonságára vagy testi-lelki épségére, egészségére.

Munkavédelem a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása ágazatban

A munkavállaló köteles a munkáltató utasításait követni. A dolgozó az utasítást akkor tagadhatja meg, ha annak végrehajtása más személy egészségét, vagy a környezetet közvetlenül, illetve súlyosan veszélyeztetné. Akkor is megtagadhatja a leendő dolgozó az üzemorvosi ellenőrzést, ha annak végrehajtása a munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik. Ez olyan esetre értendő, amikor az orvosi vizsgálat nem a Munkatörvénykönyv (Mt.) előírása szerint történik az adott munkakört tekintve, hanem kitalált, mondvacsinált indokkal.